

Az ítéltábla a dr. Pardavi Máté ügyvéd és hozzátartozó által képviselt **I.r.,II.r. felpereseknek** jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indított perében, a Győri Törvényszék 2014. január 15. napján kelt P.20.436/2013/16. számú ítéletével szemben, az I-II.r. felperesek által 17. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 49.300.-(Negyvenkilencezer-háromszáz) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, az alperesnek pedig ugyancsak egyetemlegesen 15 napon belül 15.000.-(Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincsen helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak 14.000.-Ft feljegyzett kereseti illetéket, az alperesnek pedig 30.800.-Ft perköltséget.

Határozata indokolásában megállapította, hogy az I. r. felperes 8/12 arányú tulajdonosa a **telpeülés 1-i ...1 hrsz.-ú**, természetben **"Település"1...1.** szám alatti ingatlanak, melyből 6/12-re a II. r. felperesnek haszonélvezete áll fenn. A tulajdonostársak közti megállapodás szerint az I. r. felperes tulajdonosi jogai nem terjednek ki az utcafronti önálló lakrészre. Az utcafronti lakóépület leromlott állaga miatt a II. r. felperes bejelentést tett az elsőfokú építési hatósághoz, amely a helyszíni szemlét követően a tulajdonostársakat kötelezte jókarbantartásra, majd ennek nem teljesítését követően a 2008. október 8-án kelt 26.549-7/2008. számú nem fellebbezhető végzésével az osztatlan közös tulajdonra hivatkozással valamennyi tulajdonostársat kötelezte statikai szakvélemény készíttetésére.

Az elsőfokú építésügyi hatóság a 2009. január 19-én kelt 26.549-12/2008. számú végzésével elrendelte a 7. számú végzés végrehajtását, majd a 39.885-4/2009. számú végzésével valamennyi tulajdonostársat a statikai szakvélemény elkészíttetésének elmulasztása miatt egyetemlegesen 100.000.-Ft eljárási bírsággal sújtotta. Az I. r. felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a GYH.1599-3/2008. számú végzésével a támadott határozatot

megsemmisítette, mert a tulajdonostársak időközben a statikai szakvéleményt benyújtották, ezért a végrehajtási bírság okafigyottá vált.

A határozattal szemben az I. r. felperes bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett. A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság a Kpk.51.323/2009. számú végzésével a kérelmet elutasította, megállapítva, hogy a 26549-7/2008. számú elsőfokú végzés bírósági felülvizsgálatára törvényes lehetőség nincs, mivel ellene fellebbezést nem nyújtottak be, az alperes pedig a támadott (GYH.1599-3/2008. számú) végzését az irányadó jogszabályoknak megfelelően, az eljárási szabályok betartásával hozta meg.

Az ítéleti tényállás szerint az elsőfokú építésügyi hatóság 2010-ben újabb eljárást folytatott az ingatlan tekintetében és 27379-3/2010. számú határozatában az ingatlan valamennyi tulajdonosát és haszonélvezőjét az utcafronti lakóépület jókarbantartására kötelezte. A felperesi fellebbezés nyomán eljáró alperes GYH-9-12/2010. számú határozatával megsemmisítette a határozatot arra figyelemmel, hogy a kötelezésnek az I. r. felperes igazoltan eleget tett, így a kötelezés fenntartása okafigyottá vált.

A felperesek ezen határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezték, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság a K.27.321/2010/7. számú ítéletével a határozatot hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Rögzítette, hogy az alperes az egyetemleges kötelezettek egyikének teljesítése alapján téves következtetést vont le a döntés érdemét illetően, ugyanakkor elbírálatlan maradt a fellebbezés azon vitatott kérdése, hogy a kötelezetti kör egyetemlegessége helytálló-e. A megismételt eljárásra előírta a jókarbantartási kötelezettség előírásának indokoltsága és az egyetemleges kötelezettség elrendelése kérdésében érdemi döntés meghozatalát, e körben a tulajdonostársak által kötött használati megosztás figyelembevételét.

Az új eljárásban az alperes GYH.872-4/2011. számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta, a jókarbantartási munkák elvégzésére egyetemlegesen a tulajdonostársakat kötelezte, a kötelezettek sorából a haszonélvezőket törölte. A felperesek keresete alapján eljáró Győri Törvényszék K.27.175/2011/5. számú ítéletével az alperesi határozatot hatályon kívül helyezte, az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A jókarbantartásra kötelezés elrendelését indokoltnak és jogszerűnek ítélte, ugyanakkor törvénysértőnek minősítette a tulajdonostársak egyetemleges kötelezését, hiszen az ingatlan használati megosztásban tartós jelleggel a tulajdonostársak a jogutódokra is kiterjedő hatállyal állapodtak meg. Ezért a dolog hasznának szedésére és annak érdekében szükséges költségek viselésére is elkülönülten jogosultak, illetve kötelesek, mégpedig az elkülönített használati rend szerint.

A megismételt eljárásban hozott határozatával az alperes a jókarbantartásra kötelezettek közül az I. r. felperest törölte, kimondta a további két tulajdonostárs egyetemleges kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában rámutatott arra, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános (Ptk.339. § (1) bekezdés) és különös (Ptk.349. § (1) bekezdés) feltételei egyaránt fennállnak.

Az alperes a másodfokú közigazgatási szerv, így döntésével szemben további rendes jogorvoslatra nincs lehetőség, ezért a Ptk.349. § (1) bekezdése szerinti feltétel teljesült.

Hangsúlyozta, hogy a közigazgatási kártérítési felelősség szükségképpen feltétele az alperesi jogellenes magatartás. A GYH.1599-3/2008. számú alperesi végzéssel szemben kezdeményezett bírósági felülvizsgálat során a bíróság a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 109. § (2) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy a döntés meghozatala során a közigazgatási hatóság az irányadó anyagi és eljárási szabályokat megtartotta-e. Utalt arra, hogy a kártérítési per bíróságát kötik a közigazgatási ügy elbírálására jogosult bíróságnak a hatósági eljárásban a jogszabálysértéssel kapcsolatos megállapításai (BH.2013.44.). Ezért jelen esetben a bíróság a felperes által kifogásolt alperesi határozat felülvizsgálatára irányuló kérelmet elutasító bírósági végzéshez kötve volt, így nem állapíthatta meg az alperesi jogellenességet e körben.

A GYH.9-12/2010. és a GYH.872-4/2011. számú alperesi határozatok jogellenességét ugyanakkor a Győri Törvényszék ítéletei igazolják. Az alperes azonban helytállóan hivatkozott arra, hogy egy utóbb tévesnek minősülő közigazgatási döntés kizárólag akkor eredményez kártérítési felelősséget, ha kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés történt, mert csak ekkor felróható a téves jogalkalmazás (BH.2000.55, BDT.2008.1817). A GYH. 9-12/2010. számú határozatban az alperes az elrendelt jókarbantartási kötelezettség teljesítésének következményeit tévesen vont le, de nem állapítható meg valamely egyértelmű, több értelmezési lehetőséget nem engedő jogszabályi rendelkezés megsértése, így az alperesi tévedés a felróhatóság körén kívül esik. Alapítván az a felperesi hivatkozás, hogy az alperes a Győri Törvényszék ítéletében adott utasításainak nem tett eleget, hiszen a megismételt eljárásban hozott GYH.872-4/2011. számú határozatában állást foglalt a jókarbantartási kötelezettség elrendelésének jogszerűségéről, az egyetemleges kötelezettek körének helytállóságáról, több körben értékelve a bíróság ítéletében előírtaknak megfelelően a tulajdonostársak által kötött használati megállapodást is. Utóbbi tekintetében a perben eljáró bíróság szerint ugyan tévedett, ám e tévedés a Ptk.141. §-a, az Étv.51. §-a és a 193/2009.(IX.15.) Kormányrendelet 45. §-a téves értelmezéséből adódott. A bíróság perben elfoglalt álláspontja azonos a BH.2012.152. számú jogesetben kifejtettekkel. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság arra is rámutatott, hogy a bírói gyakorlat a kérdés megítélésének tekintetében nem egyöntetű, hiszen a Kúria az egyik döntésében (Pfv.VII.21.560/2001/9.) úgy foglalt állást, hogy a tulajdonostársak eltérő megállapodását nem kell figyelembe venni, így az életveszélyes állapot elhárítására a közös tulajdonban álló ingatlan valamennyi tulajdonostársát kötelező építési hatóság csak a saját eljárására irányadó jogszabályokat köteles alkalmazni.

A fentiekre tekintettel úgy foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy az ügyben irányadó tényállás az alkalmazandó jogszabály többféle értelmezését veti fel, így az alperesi téves jogalkalmazás a felróhatóság körén kívül esik.

A felperesek fellebbezésükben az ítélet kereseti kérelmüknek megfelelő megváltoztatását kérték.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna a lefolyt eljárások tekintetében vizsgálni, hogy az alperes eleget tett-e a Ket.104. §-ában foglalt kötelezettségeinek, mely szerint a fellebbezés tartalmától függetlenül az egész elsőfokú eljárás jogszerűségét annak indokolásával együtt kellett volna vizsgálni. Az alperes jogsértése abban is áll, hogy az elsőfokú hatóság által 2008. májusban hozott határozat szerint a perbeli ingatlan

tulajdonosait jókarbantartásra kötelezte, ám ezt nem kényszerítette ki. Majd bírság kiszabását helyezte kilátásba a statikai szakvélemény elkészülése céljából, elkészülte után pedig az eljárását okafigyottságra hivatkozással, téves indokkal szüntette meg. Így az alperes nem vizsgálta, hogy az elsőfokú hatóság vizsgálata kiterjedt-e arra, hogy a felperesek a használati megállapodás értelmében egyáltalán kötelezhetők-e jókarbantartásra. Az alperesnek tudnia kellett azt, hogy a felpereseket nem kötelezheti egyetemlegesen a jókarbantartásra, mivel a használati megállapodásról tudott. Jogszabálysértő, felróható az alperes azon eljárása, mely alapján helyszíni szemlékre történő meghívás nélkül kötelezte a felpereseket jókarbantartásra. Az alperesi hatóság az erre vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit sorozatosan rosszul értelmezve jutott téves álláspontra, melynek következtében a felperesek kárt szenvedtek. Az alperest a felróhatóság alól nem mentesítik az általa több ízben előadott menthető jogértelmezésből fakadó hibák és döntések. Tudnia kellett arról, hogy a Ptk. főszabályként a felek közötti diszpozitivitást engedi. A felróhatóságot az alperes részéről a jogszabályok sorozatos figyelmen kívül hagyása megalapozza. Elvárható az alperestől, hogy a jogszabályt helyesen értelmezze, nem hivatkozhat arra, hogy a helytelen értelmezésből fakadó kárért nem felelős, mert a sorozatos téves értelmezésen alapuló gyakorlat ellen, mint másodfokú hatóság a felügyeleti jogosultsága alapján (Ket. 114. és 116. §) felléphetett volna. Az eljáró alperesi hatóságoknak ezen sorozatos téves jogértelmezése vagy éppen a jogszabályok nem értelmezése folytán olyan súlyos jogértelmezési és jogalkalmazási gyakorlata alakult ki, amely megalapozza a kártérítési felelősségét az alperesnek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az ítélet a helyesen megállapított tényállásból jut megalapozott jogi következtetésre. Hangsúlyozta az alperes, hogy az Étv.51. § (1) bekezdése az ingatlan tulajdonosát kötelezi az elrendelt munkálatok elvégzésére és a 193/2009.(IX.15.) Kormányrendelet 45. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ha a kötelezettség teljesítése oszthatatlan, a kötelezés egyetemleges. A GYH.9-12/2010. és a GYH.872-4/2011. számú határozat meghozatala során a kötelezeti kör meghatározása kérdésében a vonatkozó jogszabályok több értelmezési lehetőséget engedő rendelkezéseit mérlegelve döntött az alperes, így úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt. A GYH.1599-3/2008. számú végzés tekintetében pedig a bíróság határozatában megállapította, hogy az eljárásban hozott döntés az irányadó jogszabályoknak megfelelően az eljárási szabályok betartásával született, így a határozat jogellenessége a jelen perben már nem volt megállapítható.

A felperesek fellebbezése az alábbiak szerint nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, döntésével és indokaival az ítéletábra maradéktalanul egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

A Pp.164. § (1) bekezdése alapján a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes perben kifogásolt magatartása (határozatai) tekintetében a kártérítés - Ptk.339. § (1) és 349. § (1) bekezdésében foglalt - általános és különös feltételei együttesen fennálltak.

Az alperes GYH.1599-3/2008. számú végzésének bírósági felülvizsgálata iránt az I. r. felperes által előterjesztett kereseti kérelem jogerős bírósági határozattal elutasításra került. A támadott végzéssel kapcsolatosan a bíróság határozatában megállapította, hogy az alperes az irányadó jogszabályoknak megfelelően az eljárási szabályok betartásával járt el. A tulajdonostársakat statikai szakvélemény készíttetésére kötelező 26549-7/2008. számú elsőfokú végzés nem fellebbezhető végzésnek minősül, így annak felülvizsgálatára a bírósági eljárás keretei között sem volt törvényes lehetőség.

A bíróság tehát a felülvizsgálat során a Ket.109. § (2) bekezdése keretei között eljárva megállapította, hogy jogszabálysértés nem történt, ezen megállapítások az elsőfokú ítéletben hivatkozott bírói gyakorlat szerint is kötik a kártérítési perben eljáró bíróságot, azaz kizárják, hogy az alperes magatartása ismételten, immár jogellenesként kerüljön minősítésre. Az ezzel kapcsolatosan előterjesztett felperesi kereseti kérelmet tehát a jogellenesség hiánya teszi alaptalanná.

A GYH.9-12/2010. és a GYH.872-4/2011. számú alperesi határozatok jogellenességét a közigazgatási határozatok felülvizsgálata iránti peres eljárásokban született ítéletek igazolják. Az ítélőtábla a fellebbezéssel szemben egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával, hogy az alperes részéről a magatartás felróhatósága azonban nem állapítható meg. Az alperes által meghozott, s utóbb tévesnek minősített döntések a Ptk.141. §, az Étv. 51. § és a 193/2009.(IX.15.) Kormányrendelet 45. § rendelkezéseinek mérlegelést igénylő alkalmazása során születtek. A jogértelmezési és jogalkalmazási tévedések csak akkor felróhatóak, ha feltűnően súlyosak és nyilvánvalóan tévesek. A perbeli esetben az alperes a hivatkozott jogszabályok több értelmezési lehetőséget felvető rendelkezéseinek mérlegelésével foglalt állást a karbantartásra kötelezettek alanyi köre tekintetében, a menthető jogalkalmazási tévedése a felróhatóságon kívül esik.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítélőtábla utal arra, hogy a karbantartásra kötelezettek alanyi körének meghatározása tekintetében alkalmazott jogszabályi rendelkezések alkalmazása talaján kialakult jogalkalmazási gyakorlattal szembeni felügyeleti eljárás (Ket.115, 116. §). elmulasztása sem minősíthető az alperes részéről felróható mulasztásnak, hisz éppen a kifejtettekre figyelemmel nem volt nyilvánvalóan téves az elsőfokú hatóság által is követett korábbi joggyakorlat.

A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét az ítélőtábla a Pp.253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, az eredménytelenül fellebbező felpereseket pedig a Pp.78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett fellebbezési illeték állam javára, a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint - ÁFA nélkül - megállapított jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség alperes javára való megfizetésére.

Győr, 2014. június 4.

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: